

Az 1° szakasparancs,
nokság székhelye Sopron,
és parancsnoksága alatt
23 gyalog örs áll

Az 2. szakasparancsnok,
ság székhelye Szombathely,
és parancsnoksága alatt
20 gyalog örs áll.

Az 3. szárményparancsnok,
ság, 3 szakasparancsnok,
ságra oszlik.

Az 1° szakasparancs,
nokság székhelye Pécs, és
parancsnoksága alatt 17
gyalog örs áll.

Az 2. szakasparancsnok,
ság székhelye Kaposvár,
és parancsnoksága alatt
24 gyalog örs áll.

Az 3-ik szakasparancsnok,
ság székhelye Zala-Eger,
sereg, és parancsnoksága
alatt 20 gyalog örs áll.

Az I^o szárménycsendőrközi
parancsnokság mári szert
verve lévén, annak fenn-
tartása mellett, a többi
csendőrközi parancsnokságok

felállítására következő rend,
ben történt.

1881. évi július hó 1^{én} kerde-
tett meg, a magyar királyi
II. számú csendőrparancsnok-
ság szervezése.

Ezen parancsnokság legén-
ségi állományának létszá-
ma 867 főben állapítottatott
meg, - ezek között 700 gyalog-
és 167 lovas csendőr van, -
melynek előállításával és ki-
képzetésével az I. számú
csendőrparancsnokság biza-
tosított meg.

Ezen parancsnokság fel-
adatának akként felelt
meg, hogy a II. számú csend-
őrparancsnokság altiszti ke-
retét a saját legénységi
állományából állította ki,
és a saját állományában elő-
állott ezen fogvatékot, a II.
számú csendőrparancsnok-
ság jutalékára első sorvány-
gyanánt bevonult legénység-
ből pótolta.

Az altiszti keretek kiegészí-
tésére a 2. 3. és 4. sorvány

gyanánt berendelt legénység
szolgált.

A 2. sorány 300 fővel, 1881
évi júliushó végén;

a 3-ik sorány 200 főnyi
számerőben, 1881. évi augusztu-
sushó végén;

a 4-ik sorány pedig 200 fő-
vel 1881. évi októberhó ^{1-én} vo-
nult be a csendőrséghez
próba szolgálatra vezetett.

A behívott legénység a
bevonulás után azonnal
felszereltetett, és a csendőr-
ségi szolgálatból 2 havi, el-
méleti oktatásban részesít-
tetett. Az elméleti oktatás
befejezése után, a gyakor-
lati szolgálat elsajátítása
végett, az őrsőkre vezényel-
tetett. Ezen gyakorlati szol-
gálatban a 2-ik sorány 3
hónapot, a 3-ik sorány
pedig 2 hónapot töltött, a 4.
sorány elméleti oktatása-
nak befejezése 1881. évi novem-
berhó végére esett, - a mely
időben a legénység már a
II. számú csendőrparancsnok,

ság megszűllésai erejéből, u
nak indítottatott, - s ennél fog
va ezen sorwány, a gyakor
ti szolgálatba, a már kike
zett legénység által vezet
tett be.

A magyar királyi II. ik. szá
mu csendőrpáranocsóság te
rse, összes tisztjei, és a legén
ség, - teljes letörámban 1881.
vi december hó elején szál
lotta meg a II. csendőrkereü
let területét, és hivatalosm
ködését az 1881. III. törvényre
4. §-a értelmében, 1882. évi ja
nuár hó 1-én kezdte meg.

A megyei törvényhatósági
rendőrség működése, a II. szá
mu csendőrpáranocsóság fel
ügyeleti körletéhez tartozó me
gyei területén, 1881. évi decem
ber hó 31-ikével megszűntettete

Arad megye területén me
tulajdonképen a III. számu, csen
dőrpáranocsósághoz tartozik
tekintettel az azon időben or
fenyegető" jellegűt öltött köv
büxtansági sávarokra, - a csen
dőrség szintén már 1882. évi

januárhó sive felállította,
tott, s ideiglenesen a III.
számu csendőrpáncsnokság
sáig felállításaig, a II. szá-
mu csendőrpáncsnokság
hatósága alá helyezettett.

A magyar királyi III és IV
számu csendőrpáncsnoksá-
gok szervezése, 1882. évi jú-
lius hó sive kezdetett meg.

A III. számu csendőrpá-
ncsnokság légenységei lét,
száma 840 főben állapítta,
tott meg, ezek között 424
gyalog, és 416 lovas csend.
őr van.

A IV. számu csendőrpá-
ncsnokság légenységei lét,
száma 923 főben állapít-
tatott meg, ezek között 787
gyalog és 136 lovas csend.
őr van.

A III. számu csendőrpáncs-
nokság légenységei állomá-
nyának előállításával és
kiképzetésével, a II. számu,
a IV. számu csendőrpáncs-
nokság légenységei állomá-

nyának előállításával és a
Képeresztésével pedig, az I. sz.
m. csendőrpáncsnokság
zatott meg.

A legénység előállításáról
1881. évi II. törvények alapján történt.

A kiképeresztés pedig mind a
két páncsnokság részéről
ugyanazon eljárás szerint
vezettetett, mint a II. számú
csendőrpáncsnokság felállításával.

1882. évi novemberhó vége
re a III. és IV. számú csendőrpáncsnokság
kellőleg fel volt szerelve, és ki volt képeresztve.
- 1882. évi decemberhó elején pedig mindkét páncsnokság a III. és IV. számú csendőrkörület területének megőrzésére szolgáló, utóbbiaknak indítottak.

A III. és IV. számú csendőrpáncsnokság hivatalos működését 1883. évi januárhó 1-én kezdte meg, mely időtől kezdve ezen két páncsnokság területén, a megyei törvényho-

tőszáji rendőrség működé-
se megszüntetett.

Az Arad megye területén
elhelyezett csendőrség 1883.
évi január hó 1-jével, a III. sz.
csendőrparancsnokság ható-
sága alá helyezettett, vizs-
sza, a mennyiben Arad
megye ezen parancsnokság
2. szármányának 1° szakaszát
képezi.

Az V és VI számu csend-
őrparancsnokságok szerve-
zése 1883. évi júliushó 1-én
vette kezdetét.

Az V számu csendőrpa-
rancsnokság létszáma, 736
főben;

a VI. számu csendőrpa-
rancsnokság létszáma pe-
dig, 767 főben állapítottatott
meg.

Az V számu csendőrpa-
rancsnokság legénységi
állományja, az I és IV. szá-
mu csendőrparancsnokság-
által állítottatott elő és ki-
pértetett ki, és pedig mind,

két parancsnokság külön k
lön 4 számvivő - 75 szolgálat
tevő altisztet és 287 esendő
képeztetett kiser V számú p
rancsnokság jutalékára.

A VII. számú esendőparanc
nokság felállításával a II. e
III. számú esendőparancnok
ság biratott meg.

A II. és III. számú esendőpu
rancsnokság külön külön 4 szá
vivő - 75 szolgálattevő altisz
tet, és 283 esendőt képezte,
tett ki és állított elő, a VI. szá
mu esendőparancsnokság ju
talékára.

Ax V. számú esendőparanc
nokság törzse és ősores tiszt
jei, 1883. évi november hó 20^{án},
a legénység pedig 1883. évi no
vember hó 25^{én} fog az új paranc
nokság területénck megörül,
lásá végettrutnak indittatn

A VII. számú esendőparanc
nokság törzse és ősores tiszt
jei 1883. évi november hó 30^{án},
a legénység pedig 1883. évi
december hó 5^{én} fog az új pa
rancsnokság területénck elfog

lalására utnak indítottat,
ni.

Az V és VI. számú csendőrségi
parancsnokságok 1884. évi
január hó 1^{én} fogják hiva-
talos működésüket megke-
deni, s ugyanazon időtől
kezdve a megyei törvény-
hatósági rendőrség műkö-
dése is megszűnik.

Ezen két parancsnokság
felállításával a magyar ki-
rályi csendőrség szervezése
teljesen befejeztetett.

A II., III. és IV. számú csend-
őrségi parancsnokságok felállí-
tásának ily gyors keresz-
telvitele által, ezen pa-
rancsnokságok létesíté-
sére annyira megfogyott, hogy
nem voltak képesek az V és
VI. számú csendőrségi parancs-
nokságok részére a megál-
lapított számú altiszti
keret és csendőröket a
saját állományukból fe-
lenni, s minthogy a rend-
szerezett létszám az 1881

évi II. törvénycikk 15-ában
előírt módon kiegészíthetőne
volt, ennek elérése céljából,
vényhorvási intézkedés váltó-
ségei.

Ezen indokból hozatott az
1883. évi XXVIII. törvénycikk, me-
nek alapján a honvédelmi mi-
nister a csendőrpáranconok
ságok rendszeresített álló-
mányának kiegészítése cél-
jából, 1200 honvédet rendelt
be, a magyar királyi csendő-
rségek próbavégelátással
végzett

A bevonult 1200 honvéd ke-
zül 143 honvéd nő, ez utób-
bikak közül 61 honvéd mint
nő és családos elbocsátatott,
s így maradt a csendőrség,
nél 1057 nőtlen és 52 nő,
összesen 1139 honvéd.

Az elbocsátott nő honvé-
dek pótlása elrendeltetett,
együttal pedig megtétettek
az intézkedések arra nézve
is, hogy ugyanazon arányban
a mint az 1881. évi II. törvény-
cikk alapján felvett egyéne-

száma szaporodik, a csend,
örösighez beosztott honvédek,
az 1883. évi XVIII. törvények
3. §-ában meghatározott
szolgálati idő előtt is el,
beosztásának

A honvéd legénység elbo-
csátása akként fog eszköz-
öltetni, hogy előbb a nő,
és azután a nőtlen honvé-
dek becsátatnak el.

Az 1881. évi III. törvény-
ek 6 §-ának azon ren-
delkezése -, hogy a csend,
örösig első szervezésénél a
megyei közbiztonsági köze-
gek lehetőleg alkalmas-
tassanak, - akként eszköz-
öltetett, hogy úgy a megyei
csendbiztosokat, mint a pan-
durokat a megyék alispáni-
jai útján külön felhívtam,
hogy ha a csendörösignél
alkalmasatni kívánnak,
ez iránti folyamodvány-
ikat az illető csendörpa-
nacsónakságokhoz nyújtsák
be. És hogy ezen egyének

a csendőrségnél minél nagyobb
számban nyerjenek alkalmara-
rást, a csendőrséghez való fe-
vétésre nézve megállapított,
s a magyar királyi csendőrség
részére kiadott szervezeti utá-
sítás 19 §-ának 3. és 4. pontja
ban előirt azon kellékek a-
lól, hogy a csendőrséghez fel-
veendő egyén 20 évesnél fia-
talabb és 40 évesnél idő-
sebb ne legyen, továbbá hog-
y nőtlen, vagy gyermek nélkü-
li özvegy legyen - a megyei
kőrbirtoksági körzethez fel-
mentettek.

Ezen intézkedésemnek azon
eredménye lett, hogy 240 pan-
dur van jelenleg a csendőr-
ségnél alkalmazásban.

A volt megyei csendbirtok-
sok azonban vonakodtak a
csendőrség legénységi álló-
mányába belépni, ennek fog-
va a magyar királyi honvé-
delmi miniszterrel egyetértő-
leg ezek részére 1882. és 1883.
évben egy-egy hat hétre terje-
dő tiszti tanfolyam állítottot

fel, - melyben a honvédségi
tisztok részére előirt kato-
nai tankönyvek adattak
elő.

A tanfolyam bevégre u.
tan az illetőks a Ludovika
akadémia tisztkéjpró intéze-
tében szabályos honvédségi
tisztvi vizsgát tettek, s a
kik ezen vizsgát sikeresen
letették, a honvédelmi mi-
nister által hadapródokká
noveretettek ki, és szolgál-
lattétel végett beosztattak
a csendőrséghez.

Az összes csendőrszerecs-
nokságnál jelenleg volt me-
gyei csendbirtásokból 2 had-
apród, 20 hadnagy, 1 főhad-
nagy és 1 százados van tény-
leges alkalmazásban.

A csendőrség szervezeti és
szolgálati utasítása az 1881.
évi III. törvények 9. szaká-
sa alapján, a bel- és hon-
védelmi miniszterek által
egyetértőleg kidolgoztatván,
Császári és Apostoli Királyi
Felséged által legkegyel.

mesebben jóváhagyatott.

Ezen utasítások, melyekben
ugy a csendőrség teendői, va-
lamint a közigazgatási és ma-
hatóságokhoz való viszonya-
s szabályoztatnaks, tudomás é-
mihez tartás végett a törvény,
hatóságoknak megküldöttéks,
a m. kir. csendőrségnek pe-
dig kiadattáks.

Mint hogy pedig a megye
alispánja a körbirtonsági te-
kintetében felelősséggel van
terhelve, s az van hivatva
arra, hogy a közigazgatási
hatósági közegek eljárását a
körbirtonsági ügykezelés terén
ellenőrizze, és az e téren ta-
pasztalt visszaéléseket és mu-
lasztásokat orvosolja, vala-
mint hogy a körbirtonsági
intézmény fejlesztése érdeké-
ben a kormánynak előterjesz-
tést tegyen, - utasítottáks az
összes csendőrparancsnoksá-
gok, hogy a csendőrségi szol-
gálati utasítás 131. §-a alap-
ján szerkesztett havi esemé-
nyei jelentéseknél az egyes me-

gyékre vonatkozó részeit a
rendes közigazgatási biratt,
sági ülések előtt, az illető
megyék alispánjaival is kö-
szölsék.

Tekintettel továbbá azon
körülményre, hogy az orszá-
gas fegyintézetek és kerületi
börtönök igazgatásában és
a börtön fegyelem kezelésében
gyakran merülnek fel oly ese-
tek, a melyek rögtöni segítség
igénybe vételét teszik szükség-
séssé, de különben is, mint,
hogy a fegyintézeti és börtön
igazgatóságok a királyi ü-
gyészségektől független ha-
tóságok, azon jogosítvány,
hogy a csendőrség szolgálata-
tát közvetlenül igénybe ve-
hessék, - és a mely jogosít-
vánnyal eddig csak a ki-
rályi bíróságok és ügyés-
ségek bírtak - az országos
fegyintézetek, kerületi börtönök
és közvetítő intére-
tek igazgatóságaira is ki-
terjesztett, s a csendőrség,

ranosnokságok utasítottak,
hogy a nevezett igazgatósa-
gok közvetlen megkeresése
nek mindenkor eleget tegye
nek. -

A magyar királyi és a ma-
gyar királyi honvit-szlavon
csendőrség öltözeti és felre-
velési szabályzata, a honvi-
delmi miniszter által hozra-
járulássalommal tett előter-
jesztés folytán Császári és
Apostoli Királyi Felszede-
ggyel, legkegyelmesebben meg-
állapítottott.

A csendőrség ruhá-
zati és felorevelési cikkeinek
beszerzése a tömeg rendozer
szerint történik.

Szerint a ruházati és fel-
orevelési cikkekre első besze-
résének fedezésére - az első
tömeg betét, a csendőrségi
testületbe belépő, legénységi
állománybeli minden egyen-
jára, mindjárt növekedés-
be vételkor, az élelmerési
alapról a tömeg alapba befizet-
tetik; míg az öltözéki és

felozerelesi cikkeks tovább,
bi beszerzése es jó karban
tartása czéljából tovább,
bi szolgálati idejének tar-
tama alatt, az élelmezési
alapról bizonyos évi tö-
megátalány összeg a tö-
meg alapra átruháztatik.

Az első tömegbetét, va-
lamint az évi tömegátalány
összegek nagysága, az a,
anyagok es a kiállítás árak,
hoz mérten, a csendőrpáranos-
nokság javaslata alapján,
a belügyminister által év-
ről évre állapittatik meg.

Telenteg az első tömegbe-
tét, gyalog csendőrnél 60
fittal, - az évi tömegáta-
lány 40 fittal; a lovas
csendőrnél 130 fit első betét
es 54 fit évi átalaný van
rendszeresitve.

A tömeg elszámolást, a
magyar királyi csendőrség
számára kiadott "Tömeg
elszámolási utasítás" szá-
bályozza.

A csendőrség élelme.

zési pénztárainak javadal
marása.

A csendőrpárancsnokságot
a megkívántató pénzükség
lettel havonkint az állam
pénztárakból láttatnak el.

A zükségelt javadalma
zési összegek folyósítása
széljából, a csendőrpárancsna
ságot részéről minden hóban
egy - a jövő havi zükségleté
tárgyazó pénzükségleté ki
mutatás szerkesztendő, mely
ben a rendszeresített és tény
leg meglevő tiszti és legényse
gi létszám, és a következő
havi tényleges pénzükség
let a különbözö kiadási ro
vatok szerint kitüntetendök.

Az elmerési és beszálta
solási számvitelt, valamint
a számvetés ügyködését
az ezéba kiadott utasítás
szabályozza.

A csendőrségi szolgálati
lovak előállítását, valamint
a rendes évi fogyatéks pótlá
sát, az 1882. évi április hó 17

elnökletem alatt, s a hon-
védelmi miniszter részvétel
mellett tartott értekezlet
alkalmával, a honvédelmi
miniszter vállalta el.

A feltételek iránt ezen
értekezleten következő meg-
állapodás jött létre:

1) Vételár, a honvédségnél
megszabott 245 fét darab,
bunkint;

2) Csak oly idomított lovak
adatra, a melyek 6
évesnél nem fiatalabbak,
és 7 esztendőnél nem ko-
rosabbak.

3) A rendszer évi fogyatéka,
a szükséghez képest, szin-
tén a honvédelmi ministe-
rium által fog időközön-
ként kiszolgáltatni.

4) Ugy a vételár, mint az
idomítási és eltartási
költségek, a belügyministe-
rium által viseltetnek.

A honvédelmi ministe-
rium az értekezleten meg-
határozott 476 darab szol-
gálati lovat; a honvéd

huzarár excedek keretében
kiidomítatta, és a csendőrség
nek - ex idő szerint tényleg
át is adta.

A csendőrség jelenlegi lo-
állományas - ideértve a hon-
védelmi ministerium által
ezen értekezletet megelőző-
leg a II számu csendőrpá-
rancsnokság részére át-
dott szolgálati lovakat is,
719 szolgálati lóból áll.

A magyar királyi csend-
őrség hat parancsnoksága-
nak állományas jelenleg
következő:

A csendőrpáncsnokságok,	
tízti létszáma	105
Órmestertől lefelé	
gyalog csendőr	4270
lovás csendőr	719
Összesen	4989
csendőr és	105 tíz

A megyei törvényhatósá-
gi rendőrség létszáma kö-
vetkező volt 191 csendbíró-
928 lovas
és 1775 gyalog
pandur, összesen 191 csendbí-
ró és 2703 pandur

A magyar királyi csendőrség létszámának állományjának létszáma 2286 csendőr, vel több mint a panduroké, tehát csaknem kétszer nagyobb a csendőrök létszáma.

Minden csendőrparancsnokság törzsénél 1 polgári állású írnok és 2 irodaszolgá van alkalmazva.

Az összes csendőrparancsnokságok alatt van:

20 századparancsnokság
50 századosparancsnokság
437 gyalog-és
114 lovas - tehát összesen
851 örs. -

Törvénytelenül jelentem egyrészt, hogy miután csak a tényleges csendőrségi szolgálattal megkezdése után szerzett tapasztalatok alapján lesz megállapítható az, hogy vajjon az örs állományok és a létszámú állományok létszáma, vagy mint az alorvályok száma.

pozitása a közbiztonsági
szolgálat érdekében szükség-
séges-e? utasítottak az ös-
szes csendőrpáramsnokságra,
hogy az e téren szerzett ta-
pasztalataik alapján, egy
év lefolyása alatt hozzanak
az illető megyék törvényha-
tóságaival egyetértőleg, türe-
tes és indokolt előterjesztést
tegyenek.

Az 1881. évi III. törvénycikk
35-ében foglalt azon meg-
hagyásnak, hogy „a magyar
királyi csendőrség által a
törvényhatósági joggal fel-
ruházott városok kül- és bel-
területein való teljesítéséről
törvényjavaslat terjesztésé-
ről” - elég tétetett az 1882-ik
évi X. törvénycikk által.

A többször idézett 1881-ik
évi III. törvénycikk 7. szá-
kása alapján nyert felha-
talmarás folytán, - a meny-
nyiben az eddig élethosszu-
lan kinevezett rendőri ható-
sági körök nem alkal-
maztatnak, végkielégítést nyel-

jenek, - gondoskodva lett-
a mennyiben ily törvényes
igénnyel bírok, egy évi fi-
zetéssel elégitettek ki, - az
erre szükséges összeget a
megyei átalány megtakarí-
tásából federtették - is ora-
bályosan elszámoltattak

Az 1882. évi X. törvény,
cikk 4. szakasza alapján
- Baja, Nagyváradi és Uj-
videki szabad királyi vá-
rosokkal - melyek a város
területén a rendőri teendők
végrehajtását csendőrség
által kívánják eszközöl-
tetni, a tárgyalások meg-
kezdettek, - azonban vég-
megállapodásra még jelen-
leg nem jutottak.

Végül az összes csendő-
rségi állomány szervezési
költsége csak az összes
számadások megvizsgálá-
sára után, a jövő évben lesz
előterjeszhető.

Ugy a törvényhatóságú
mint csendőrségi hivatalos
jelentésekből azon öven,

detes meggyőződés szerencsés,
tetett, hogy a m. kir. csend.
őrséghöz kinevezett főtisztok
még egyrészt kellő képessé-
ggel bírnak, nehéz kötelessé-
geik teljesítésére, - ezen kö-
telességüket példás buzga-
lommal és tapintattal telje-
sitik, nagy figyelmet fordít-
tanak a csendőrségi őrsza-
ranconok és csendőrök
kiképzésére. és a fegyelem
kellő szigorral való fenntar-
tására - az összes altisz-
tek valamint csendőrök szin-
tén a legpontosabban telje-
sitik kötelességüket, eleny-
nyira - hogy a m. kir. csend.
őrség már eddig is annyira
hőmegeledésre működik,
hogy a csendőrségi intéz-
mény a lakosságnak teljes
bizalmát megnyerte, - min-
denütt csak dicsérrel em-
littetik. -

Minderek folytán kétség-
telen, hogy az ország köz-
biztonsági állapota a csend-
őri szolgálat életbeléptetésé-

vel örvendetesen fog javulni annyival is inkább, mert az eddigi tapasztalatok szerint évről évre elegendő alkalmas egyén fog jelentkezni - a csendőrségbe való felvételre. -

Végül azon aláratos kijelentés mellett, hogy ezen intézmény fejlesztését sa felmerülő hiányok pótlását kiváló feladatommul tűztem ki, tiszteltteljesen kérem Császári és Apostoli Királyi Felsőgedet, miszerint ezen aláratos jelentésemet legkegyelmesebben tudomásul venni méltó.

Ezen jelentését tudomásul vettem.

Kelt Bécsben 1883 évi, decembertassékp. - hó 22-én.

Jermundorff

Az ily értelemben szerkesztett legfelső elhatározási tervezetet hódolattal ide mellékelem. -
Budapesten 1883 évi december hó 3-